

Nr. SBJA41663.JKL

HET DAGELIJKS BESTUUR VAN HET WATERSCHAP GROOT SALLAND

BESLUIT

1. de primaire waterkeringen die in groen (natuurtechnisch beheer) en geel (waterstaatkundig beheer) zijn aangegeven op de bij dit besluit behorende kaart, aan te wijzen als waterkeringen waar het verboden is kunstmest en natuurlijke mest te storten of te verspreiden in de kernzone;
2. de onder sub 1 genoemde waterkeringen aan te wijzen als waterkeringen waar het verboden is chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken op de waterkering en de strook grond ter weerszijden daarvan die zich uitstrekt tot 4 m uit de teen van de waterkering, met dien verstande dat het toegestaan is daar pleksgewijs chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken ter bestrijding van distel, brandnetel en ridderzuring;
3. De datum van ingang van de onder 1 en 2 bedoelde aanwijzingen te bepalen op 1 januari 2005;
4. De datum van inwerkingtreding van dit besluit te bepalen op de dag na de bekendmaking ervan.

Overwegingen/motivatie voor het besluit

Aanwijzingsbesluit van 10 april 2003

Het algemeen bestuur heeft in zijn vergadering van 21 maart 2002 een besluit genomen over de implementatie van nieuw beleid voor beheer en onderhoud van waterkeringen.

Op grond van artikel 2.7, lid 3, aanhef en sub e en i van de Keur Waterschap Groot Salland 1997, heeft het dagelijks bestuur op 14 november 2002 een ontwerpbesluit vastgesteld tot aanwijzing van waterkeringen waar het verboden is kunstmest en natuurlijke mest te storten of te verspreiden in de kernzone, respectievelijk waterkeringen aan te wijzen waar het verboden is chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken in de kernzone van de waterkering, met dien verstande dat het toegestaan is daar pleksgewijs chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken ter bestrijding van distel, brandnetel en ridderzuring.

Het ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft vanaf 22 november tot en met 19 december 2002 voor een ieder ter inzage gelegen. Belanghebbenden konden tijdens de terinzageligging hun gemotiveerde opvattingen over het ontwerpbesluit kenbaar maken bij het dagelijks bestuur. Er zijn 34 zienswijzen ontvangen. De indieners zijn in de gelegenheid gesteld hun zienswijze mondeling toe te lichten.

In de 'Reactienota zienswijzen ontwerp-aanwijzingsbesluit waterkeringen', kenmerk jkl10039.doc, staan de beschouwingen van het dagelijks bestuur over de zienswijzen en de mondelinge toelichting daarop. Voorzover de zienswijzen betrekking hebben op regionale waterkeringen, is nu tevens van belang dat het onderhavige aanwijzingsbesluit, in tegenstelling tot het ontwerp-aanwijzingsbesluit, geen betrekking heeft regionale waterkeringen.

Het dagelijks bestuur heeft bij besluit van 10 april 2003, nr. KSA\A26307.JOO, waterkeringen aangewezen ingevolge bovengenoemd artikel 2.7 lid 3, aanhef en sub e en i van de Keur. Daarbij is de datum van ingang van de aanwijzingen bepaald op 1 januari 2005. Het besluit is bekend gemaakt op 18 april 2003 en in werking getreden op 19 april 2003.

Opschortingbesluit van 6 juli 2004

Bij besluit van 5 februari 2003 (uitgegeven op 25 februari 2003) hebben Provinciale Staten van Overijssel **regionale** waterkeringen aangewezen. Daarbij is bepaald dat de aangewezen regionale waterkeringen, zolang geen veiligheidsnorm is vastgesteld, ten minste gelijke veiligheid bieden als op de datum van inwerkingtreding van dit besluit ('status-quo') en dat Gedeputeerde Staten binnen drie jaar de veiligheidsnorm voor de regionale keringen, waarvoor bij dat besluit geen veiligheidsnorm werd vastgesteld, na overleg met de beheerders van waterkeringen, nader zullen vaststellen.

Voor de regionale waterkeringen langs de Vecht (bovenstrooms van Dalfsen), Hessum en Meppelerdiep zijn geen veiligheidsnormen vastgesteld.

Voor de regionale waterkeringen langs het Kampereiland (noordkant Willem Meijerpolder, Stikkenpolder, Zwartemeerpolder, langs het Ganzendiep), Mandjeswaard c.a., de Pieper en de Zuiderzeepolder hebben Provinciale Staten een veiligheidsnorm vastgesteld in de vorm van een inundatiefrequentie van 1/500 per jaar.

Om te bepalen of genoemde waterkeringen verbeterd moeten worden, is het noodzakelijk dat Gedeputeerde Staten de veiligheidsnorm aangeven als de gemiddelde kans per jaar op een overstroming door het bezwijken van een regionale waterkering.

Zodra die norm bekend is, kan het waterschap bepalen of de betreffende waterkering verbeterd moet worden. In afwachting van bedoelde norm en het al dan niet noodzakelijk zijn van verbetering, heeft het dagelijks bestuur bij besluit van 6 juli 2004, kenmerk SBJ\A40017.JKL, de datum van ingang van het aanwijzingsbesluit van 10 april 2003, kenmerk KSA\A26307.JOO, ten aanzien van **de regionale waterkeringen** opgeschort tot nadere aankondiging. Dit besluit is bekend gemaakt op 23 juli 2004 en in werking getreden op 24 juli 2004.

Uitspraak rechtbank

Tegen het aanwijzingsbesluit van 10 april 2003 zijn bezwaren ingediend. Nadat die ongegrond zijn verklaard zijn zes beroepen ingediend bij de Rechtbank Zwolle-Lelystad, sector Bestuursrecht. Op 5 oktober 2004 heeft de rechtbank uitspraak gedaan (Reg. nr. AWB 03/1522/1523/1525/1528/1530/1548). De beroepen zijn niet ontvankelijk verklaard. De reden daarvoor is dat de rechtbank van mening is dat als gevolg van het besluit van 6 juli 2004 tot opschorting van de ingangsdatum van het aanwijzingsbesluit wat betreft regionale waterkeringen, het (hele) besluit van 10 april 2003 als ingetrokken beschouwd moet worden.

Gelet hierop is het noodzakelijk opnieuw een aanwijzingsbesluit te nemen ten aanzien van de primaire waterkeringen. De regionale waterkeringen blijven nu buiten beschouwing.

Zwolle, 12 oktober 2004

Aldus vastgesteld door het
dagelijks bestuur voornoemd,

voorzitter,

secretaris,

TOELICHTING OP HET AANWIJZINGSBESLUIT WATERKERINGEN D.D. 12 oktober 2004, nr.

Algemeen

Op 21 maart 2002 heeft het algemeen bestuur besloten tot implementatie van nieuw beleid voor het beheer en onderhoud van primaire en regionale waterkeringen. Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet op de waterkering in 1996 (WWK) en de provinciale Verordening Waterkering Noord-Nederland in 1998 (VWNN) zijn beheerders van waterkeringen verplicht om anders dan voorheen om te gaan met beheer en onderhoud van primaire en regionale waterkeringen. Tegenwoordig worden hoge/zwaardere eisen gesteld aan de waterkeringen. Dit komt met name tot uitdrukking in de vijfjaarlijkse toets op veiligheid van primaire waterkeringen (artikel 9 WWK). De VWNN kent voor regionale waterkeringen eveneens een periodieke toetsing.

Veiligheidstoetsing

Iedere vijf jaar dient het waterschap een verslag uit te brengen aan gedeputeerde staten over de algemene toestand van de primaire keringen. Het verslag dient een beoordeling van de veiligheid te bevatten. Die beoordeling moet plaatsvinden in het licht van het Voorschrift Toetsen op Veiligheid (VTV) van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen (TAW) (gelet op artikel 9 lid 1 en 2 WWK).

Voor de toetsing ten behoeve van de periodieke verslagen over de regionale waterkeringen zullen de provincies nog normen vaststellen. Totdat een toetsingskader beschikbaar is, zal voor (de systematiek van de) toetsing waar mogelijk worden aangesloten bij de bovengenoemde leidraad. Aldus de toelichting op artikel 8 VWNN.

Erosiebestendigheid vegetatiedek

Gebrek aan voldoende erosiebestendigheid van het op een waterkering aanwezige vegetatiedek heeft een negatieve invloed op de (micro)stabiliteit van de waterkering. Het aspect stabiliteit van een waterkering is één van de aspecten waarop primaire waterkeringen iedere vijf jaar getoetst worden. Een belangrijk instrument om de erosiebestendigheid van het aanwezige vegetatiedek op een waterkering te verbeteren en vervolgens in stand te houden is de wijze van beheer. Volgens het VTV heeft de wijze van beheer directe invloed op de zodedichtheid en de worteldichtheid van het vegetatiedek. De beheersvorm van de waterkering moet gericht zijn op een in waterstaatkundig opzicht voldoende gesloten en doorworteld vegetatiedek. Op basis van jarenlang wetenschappelijk vegetatieonderzoek en daaraan gekoppelde praktijkproeven onderscheidt de TAW vier beheerstypen, namelijk A, B, C en D. Hieronder wordt verstaan:

- A. waterstaatkundig of natuurtechnisch beheer.
- B. aangepast (extensief) agrarisch beheer.
- C. intensief agrarisch beheer.
- D. maaien zonder afvoer of slecht onderhoud.

Bij de toetsing volgens het VTV op de aspecten zodedichtheid en worteldichtheid leiden de onderscheiden beheerstypen tot de volgende kwalificaties:

- A: goed;
- B: matig;
- C: slecht;
- D: slecht.

De beheerstypen C en D zijn volgens het VTV niet geschikt voor waterkerende dijken en kunnen daarom op waterkerende dijken niet meer worden toegestaan

Voor waterkeringbeheerders resteert dus het toepassen van:

1. Natuurtechnisch beheer.
2. Waterstaatkundig beheer.
3. Aangepast (extensief) agrarisch beheer.

Natuurtechnisch beheer houdt in:

- maaien volgens een strak maaiplan;
- afvoeren van het maaisel;
- maaiplan richten op diversiteit van vegetatie;
- niet bemesten;
- geen toepassing van chemisch bestrijdingsmiddelen;
- geen beweiding.

Waterstaatkundig beheer houdt in :

- maaien en afvoeren van maaisel;
- nabeweiden met schapen volgens een beweidingsplan;
- niet bemesten
- geen toepassing van chemische bestrijdingsmiddelen.

Aangepast agrarisch beheer houdt in:

- extensief beweiden gedurende enkele weken met schapen volgens een beweidingsplan;
- beweiden land om de twee of drie jaar maaien;
- beperkt mesten (maximaal 70 kg N/ha per jaar), echter geen drijfmest.

Aanwijzingsbesluit

Op grond van artikel 2.7 lid 3, aanhef en sub e van de Keur Waterschap Groot Salland 1997 (Keur) kan het dagelijks bestuur waterkeringen aanwijzen waar het verboden is kunstmest en natuurlijke mest aan te brengen.

Op grond artikel 2.7 lid 3, aanhef en sub i van de Keur kan het dagelijks bestuur waterkeringen aanwijzen waar het verboden is chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken, met dien verstande dat pleksgewijs chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt mogen worden voor de bestrijding van distel, brandnetel en ridderzuring.

Zoals hiervoor al is aangegeven verdraagt bemesting en het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen zich niet met natuurtechnisch beheer en waterstaatkundig beheer. Om die reden zijn de waterkeringen waarop deze vormen van beheer worden toegepast, opgenomen in het aanwijzingsbesluit.

Natuurtechnisch beheer

Op de bij het besluit behorende kaart is in groen aangegeven op welke waterkeringen (of gedeelten daarvan) tenminste waterstaatkundig beheer wordt toegepast en natuurtechnisch beheer wordt nagestreefd. De redenen voor de keuze om natuurtechnisch beheer na te streven zijn:

- de erosiebestendigheid van het op de waterkering aanwezige vegetatiedek (denk aan het belang van de zodedichtheid en worteldichtheid bij de veiligheidstoetsing);
- aansluiting bij de provinciale ecologische hoofdstructuur;
- aansluiting bij het natuurbeleid van de provincie Overijssel, zoals dat is vastgelegd in het rapport "Het natuurtechnisch beheer van de IJsseldijken in Overijssel" en de provinciale Natuurbeleidskaart. Dit betreft de waterkeringen langs de IJssel, het Zwartewater, de Vecht, het Kampereiland, het Zwartemeer, het Vossemeer, het Meppelerdiep, de Hoogeveense vaart en de Reest.

Voor de dijken langs de Vecht en in het verlengde daarvan langs het Zwartewater (oostkant, globaal tot aan Hasselt) en Ganzensluis – Ramspol (langs de IJssel en het Ketelmeer) is natuurtechnisch beheer een vereiste als uitvloeisel van de recent uitgevoerde dijkverbeteringsplannen. Voor de eerstgenoemde dijken geldt dit in ieder geval voor de kruin en het buitentalud en de daaraan grenzende strook grond van 4 meter, gemeten vanuit de teen van de waterkering. Voor de dijk Ganzensluis – Ramspol geldt natuurtechnisch beheer voor de totale dijklichaam met bijbehorende stroken van 4 m, omdat dit dijkvak behalve waterkerend ook overloopbestendig moet zijn.

Waterstaatkundig beheer

Daar waar *gestreefd* wordt naar natuurtechnisch beheer, maar over deze vorm van beheer geen overeenstemming bereikt kan worden met de rechthebbenden, wordt waterstaatkundig beheer toegepast.

Voorzover natuurtechnisch beheer *geen vereiste* is op het binnentalud van de primaire waterkeringen en de daaraan grenzende strook grond van 4 meter (gemeten vanuit de teen van de waterkering) wordt daar waterstaatkundig beheer gevoerd. Dit wordt op de bijgevoegde kaart in geel aangegeven.

Behoort bij aanwijzingsbesluit van het
dagelijks bestuur van 12 oktober 2004,

secretaris.